

EBA/GL/2021/01

---

15. veljače 2021.

---

1. Smjernice

Smjernice

---

kojima se određuju uvjeti za primjenu alternativnog tretmana izloženosti institucija koje se odnose na trostrane repo ugovore u skladu s člankom 403. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 575/2013 za potrebe velikih izloženosti

1. Obveze usklađivanja i izvješćivanja

1.1. Status ovih smjernica

1. Ovaj dokument sadržava smjernice izdane na temelju članka 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010¹. U skladu s člankom 16. stavkom 3. te uredbe nadležna tijela i financijske institucije dužni su ulagati napore kako bi se uskladili sa smjernicama.
2. U smjernicama se iznosi EBA-ino stajalište o odgovarajućim nadzornim praksama unutar Europskog sustava financijskog nadzora ili o tome kako bi se pravo Unije trebalo primjenjivati u određenom području. EBA stoga očekuje da se sva nadležna tijela i financijske institucije na koje se ove smjernice odnose usklade sa smjernicama. Nadležna tijela na koja se primjenjuju smjernice trebala bi se uskladiti s njima tako da ih na odgovarajući način uključe u svoje supervizorske prakse (npr. izmjenom svojeg pravnog okvira ili nadzornih postupaka), čak i kada su smjernice ponajprije usmjerene na institucije.

1.2. Izvještajni zahtjevi

3. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1093/2010 nadležna tijela moraju obavijestiti EBA-u o tome jesu li usklađena ili se namjeravaju uskladiti s ovim smjernicama ili, u suprotnom, navesti razloge za neusklađenost do (25.05.2021). U slučaju izostanka obavijesti do tog roka EBA će smatrati da nadležna tijela nisu usklađena. Obavijesti bi se trebale slati podnošenjem obrasca koji je dostupan na službenim stranicama EBA-e na adresu compliance@eba.europa.eu s naznakom „EBA/GL/2021/01”. Obavijesti bi trebale podnositi osobe s odgovarajućim ovlastima za izvješćivanje o usklađenosti u ime svojih nadležnih tijela. Svaka se promjena statusa u pogledu usklađenosti isto tako mora prijaviti EBA-i.
4. Obavijesti će se objaviti na službenim stranicama EBA-e u skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

---

¹ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

2. Predmet, područje primjene i definicije

Predmet

5. Ovim se smjernicama određuju, u skladu s ovlastima navedenima u članku 403. stavku 4. Uredbe (EU) br. 575/2013, uvjeti koje bi institucija trebala ispuniti kada se odluči primjenjivati alternativni tretman predviđen člankom 403. stavkom 3. te uredbe u pogledu trostranih repo ugovora (*engl. tri-party repo*) uz sudjelovanje agenta treće strane, uključujući uvjete i učestalost utvrđivanja, praćenja i revidiranja ograničenja iz članka 403. stavka 3. točke (b) Uredbe (EU) br. 575/2013, u svrhu primjene metode supstitucije predviđene člankom 403. stavkom 1. točkom (b) te uredbe.

Područje primjene

6. Ove se smjernice primjenjuju na izloženosti institucija prema izdavateljima kolaterala po trostranim repo ugovorima uz sudjelovanje agenta treće strane.

Adresati

7. Ove su smjernice upućene nadležnim tijelima koja su definirana u članku 4. stavku 2. točki i. Uredbe (EU) br. 1093/2010 i financijskim institucijama koje su definirane u članku 4. stavku 1. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Definicije

8. Osim ako je drukčije naznačeno, pojmovi upotrijebljeni i definirani u Uredbi (EU) br. 575/2013 i Direktivi 2013/36/EU imaju isto značenje u ovim smjernicama.

Trostrana repo transakcija (trostrana transakcija)	znači repo transakcija u kojoj je gotovina/kolateral primljena kao sigurnosni polog (kolateral) kojim upravlja agent treće strane.
Trostrani repo ugovor (<i>engl. tri-party repo</i>)	znači repo ugovor u okviru kojeg ugovorne strane imenuju agenta treće strane koji djeluje kao njihov agent i pruža usluge upravljanja kolateralom tijekom izvršavanja trostranih transakcija.
Ugovor o uslugama upravljanja kolateralom (ugovor o pružanju usluga)	znači ugovor između institucije i agenta treće strane o upravljanju kolateralom pruženom instituciji u okviru izvršavanja trostrane transakcije.

Agent treće strane	znači treća strana koja pruža usluge upravljanja kolateralom, što može uključivati plaćanja i/ili isporuku vrijednosnih papira te usluge pohrane i upravljanja vrijednosnim papirima uključujući odabir kolaterala i skrbništvo za račun drugih ugovornih strana u trostranoj repo transakciji.
Izdavatelj kolaterala	znači strana koja izdaje vrijednosni papir koji institucija prima kao kolateral u trostranoj repo transakciji, kako je navedeno u članku 403. stavku 1. točki (b) i članku 403. stavku 3. točkama (a) i (b) Uredbe (EU) br. 575/2013.
Alternativni tretman	znači metoda prema kojoj institucija ukupan iznos svoje izloženosti prema izdavatelju kolaterala po trostranom repo ugovoru uz sudjelovanje agenta treće strane zamjenjuje punim iznosom ograničenja za koji je ta institucija uputila agenta treće strane da ga primjenjuje na vrijednosne papire koje je izdao isti izdavatelj kolaterala, u skladu s člankom 403. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 575/2013.
Zadana ograničenja	znači ograničenja o kojima je institucija obavijestila agenta treće strane i koja se primjenjuju na vrijednosne papire koje je izdao izdavatelj kolaterala, kako je navedeno u članku 403. stavku 3. točki (b) Uredbe (EU) br. 575/2013.

---

3. Provedba

3.1 Datum početka primjene

9. Ove smjernice primjenjuju se od 28. lipnja 2021.

4. Uvjeti za primjenu alternativnog tretmana

---

10. Kod primjene alternativnog tretmana, institucije bi se trebale osloniti na agenta treće strane samo ako su provele odgovarajuću dubinsku analizu i potvrdile da agent treće strane ispunjava uvjete određene u ovim smjernicama.

4.1 Sustav upravljanja

11. Za potrebe ovih smjernica, institucije bi, u skladu sa smjernicama EBA-e o internom upravljanju, trebale osigurati sljedeće:
  - a) da se primjena alternativnog tretmana na odgovarajući način dokumentira u njihovim politikama i procedurama; te
  - b) da njihovo upravljačko tijelo nadzire i prati provedbu alternativnog tretmana.

4.2 Provjera je li agent treće strane uspostavio odgovarajuće zaštitne mjere za sprečavanje prekoračenja ograničenja koja je institucija zadala za vrijednosne papire koje izdaje izdavatelj kolaterala

4.2.1 Minimalni elementi koje je potrebno uključiti u ugovor o pružanju usluga

12. U svrhu provjere je li agent treće strane uspostavio odgovarajuće zaštitne mjere za sprečavanje prekoračenja zadanih ograničenja, i ne dovodeći u pitanje ostale odredbe ovih smjernica, institucije bi trebale osigurati da su u ugovoru o pružanju usluga utvrđeni najmanje sljedeći elementi:
  - a. jasan opis usluga koje pruža agent treće strane u pogledu upravljanja kolateralom, uključujući isporuku vrijednosnih papira;
  - b. ograničenja koja je utvrdila institucija i koja se primjenjuju na portfelj vrijednosnih papira s obzirom na predmetnog izdavatelja kolaterala te uvjeti i učestalost njihove revizije;
  - c. izjava kojom se potvrđuje da je agent treće strane uspostavio odgovarajuće zaštitne mjere u skladu sa stavkom 13. te time osigurao usklađenost sa zadanim ograničenjima;

- d. sustavi praćenja agenta treće strane, uključujući obavijesti agenta treće strane o svim promjenama koje bi mogle znatno utjecati na njegovu sposobnost učinkovitog obavljanja funkcija u skladu s ugovorom o pružanju usluga i, ako je primjenjivo, s primjenjivim zakonima i regulatornim zahtjevima;
- e. obveza agenta treće strane da najmanje jednom tjedno instituciji podnese izvješće o iznosu i sastavu kolaterala koji je primio i/ili kojim upravlja za račun institucije;
- f. obveza agenta treće strane da odmah obavijesti instituciju kada dođe do prekoračenja zadanih ograničenja;
- g. pravo institucije ili zakonite treće strane (među ostalim vanjskog revizora, nadležnog tijela ili imenovanih trećih strana) da potvrdi da je agent treće strane uspostavio zaštitne mjere u skladu sa stavkom 13. ovih smjernica;
- h. komunikacijski kanali koje će institucija i agent treće strane upotrebljavati tijekom provedbe ugovora.

4.2.2 Zaštitne mjere koje agent treće strane treba uspostaviti kako bi osigurao usklađenost sa zadanim ograničenjima

13. Zaštitne mjere koje bi agent treće strane trebao uspostaviti kako bi osigurao usklađenost sa zadanim ograničenjima trebale bi uključivati sljedeće:
- a. Usluge upravljanja kolateralom treća strana pruža samo na temelju važećeg potpisanog ugovora o pružanju usluga;
  - b. Agenti treće strane uspostavili su kontrolno okruženje kojim se, za svaku obavijest o zadanim ograničenjima, osigurava da je ta ograničenja propisno odobrila institucija te da su pravilno, pravodobno i samo jednom unesena i obrađena u njihovu sustavu upravljanja kolateralom;
  - c. Agenti treće strane uspostavili su kontrolno okruženje kojim se osigurava zaštita i aktivno praćenje kolaterala te propisno i pravodobno evidentiranje cijena;
  - d. Agenti treće strane uspostavili su kontrolno okruženje kojim se osigurava pravodobno otkrivanje mogućih prekoračenja zadanih ograničenja;
  - e. Pri raspodjeli vrijednosnih papira koji su kolateral za pokrivanje izloženosti, sustavi agenata trećih strana osiguravaju da njihova tržišna vrijednost ne dovede do prekoračenja nijednog zadanog ograničenja i/ili isključenja. Ako se revidirana ograničenja koja je zadala institucija ne primjenjuju na odgovarajući način zbog operativnih problema, agent treće strane trebao bi o tome pravodobno obavijestiti instituciju;

- f. Agent treće strane trebao bi biti ugovorno obvezan na poštivanje zadanih ograničenja i osiguravanje da se profili prihvatljivosti izdavatelja kolaterala i vrijednosnih papira iz odjeljka 4.3.1. mogu provjeriti na temelju informacija koje su, u skladu s ugovorom o pružanju usluga, dostavili institucija i davatelj kolaterala.

14. Institucije bi trebale osigurati, najmanje jednom godišnje, odgovarajuću razinu sigurnosti u obliku pisane izjave da je agent treće strane usklađen sa zaštitnim mjerama uspostavljenima u skladu s ugovorom o pružanju usluga.

4.3 Utvrđivanje, revizija i praćenje ograničenja koja je institucija zadala agentu treće strane za vrijednosne papire koje je izdao izdavatelj kolaterala

4.3.1 Utvrđivanje zadanih ograničenja

15. Institucije bi trebale odrediti zasebna ograničenja za svakog izdavatelja kolaterala te, ako to smatraju potrebnim, isključiti određene izdavatelje kolaterala kako ne bi došlo do prekoračenja ograničenja velikih izloženosti iz članka 395. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013.
16. Ograničenja bi trebala biti iskazana u apsolutnom iznosu ili kao postotak svih vrijednosnih papira ili pojedinih vrsta vrijednosnih papira u portfelju izdavatelja kolaterala.
17. Kako bi utvrdile zadana ograničenja, institucije bi trebale uspostaviti profile prihvatljivosti na temelju popisâ izdavateljâ kolaterala i vrsta vrijednosnih papira koje bi agent treće strane mogao upotrebljavati za sastavljanje portfelja vrijednosnih papira predmetnog izdavatelja kolaterala. U tu bi svrhu institucije trebale uzeti u obzir moguću povezanost pojedinačnih izdavatelja kolaterala ili povezanost pojedinačnih izdavatelja kolaterala i klijenata u cijelom portfelju koje bi mogle dovesti do grupe povezanih osoba u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 39. Uredbe (EU) br. 575/2013.
18. U cilju utvrđivanja zadanih ograničenja koja su primjenjiva na portfelj vrijednosnih papira predmetnog izdavatelja kolaterala, institucije bi trebale uzeti u obzir sljedeće:
  - a) svoje trenutačne izloženosti izdavatelju kolaterala i njegovoj grupi povezanih osoba, ako je primjenjivo;
  - b) svoje izloženosti izdavatelju kolaterala i njegovoj grupi povezanih osoba, ako je primjenjivo, tijekom prethodne kalendarske godine;
  - c) svoje predviđene izloženosti izdavatelju kolaterala i njegovoj grupi povezanih osoba, ako je primjenjivo, u predstojećih 6 do 12 mjeseci;

- d) činjenicu upravlja li institucija vrijednosnim papirima koje izdaje izdavatelj kolaterala putem trostranih repo ugovora ili kombinacije trostranih repo ugovora i repo transakcija zaključenih izravno s drugom ugovornom stranom.

19. Uz elemente navedene u stavcima 17. i 18., institucije bi trebale utvrditi ograničenja primjenom marže konzervativnosti koja bi instituciji omogućila da u svakom trenutku poštuje ograničenja velikih izloženosti iz članka 395. stavku 1. Uredbe (EU) br. 575/2013.

4.3.2 Revizija zadanih ograničenja i njezina učestalost

20. Institucije bi trebale osigurati da ugovor o pružanju usluga uključuje okolnosti u kojima bi se zadana ograničenja mogla revidirati te učestalost njihove revizije.
21. Konkretno, institucije bi trebale moći zatražiti reviziju zadanih ograničenja na temelju izvješća agenta treće strane iz stavka 12. točke (e) ili kada ih agent treće strane obavijesti o prekoračenju zadanih ograničenja.
22. Institucije bi, pri utvrđivanju okolnosti iz stavka 20., trebale razmotriti svoje ukupne izloženosti prema izdavatelju kolaterala i njegovoj grupi povezanih osoba, ako je primjenjivo, te rizik prekoračenja ograničenja velikih izloženosti iz članka 395. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013. Uzimajući u obzir svoje administrativne i računovodstvene postupke i mehanizme unutarnje kontrole, institucije bi trebale voditi računa i o svojoj sposobnosti pravodobnog upravljanja svim drugim izloženostima prema izdavatelju kolaterala koje bi mogle imati kako bi izbjegle prekoračenja ograničenja velikih izloženosti.
23. Revizija zadanih ograničenja trebala bi biti promjenom apsolutnog iznosa zadanog ograničenja ili postotne vrijednosti pojedine vrste vrijednosnih papira u portfelju izdavatelja kolaterala. Revizija također može biti i u obliku isključivanja određene vrste vrijednosnih papira iz portfelja izdavatelja kolaterala ili njezina uključivanja u portfelj izdavatelja kolaterala.
24. Reviziju zadanih ograničenja trebalo bi omogućiti tijekom trajanja ugovora o pružanju usluga, a trebao bi ju pravodobno provesti agent treće strane nakon što dobije obavijest o tome.

4.3.3 Praćenje zadanih ograničenja i njegova učestalost

25. Kada institucije primjenjuju alternativni tretman, trebale bi potvrditi prikladnost sustava koje je agent treće strane uspostavio za praćenje sastava kolaterala s obzirom na točno i pravodobno upravljanje zadanim ograničenjima.
26. Konkretno, institucije bi trebale potvrditi kako sustavi za praćenje koje je uspostavio agent treće strane omogućavaju tom agentu praćenje promjena unutar portfelja vrijednosnih papira predmetnog izdavatelja kolaterala kako bi osigurao usklađenost sa zadanim ograničenjima.

27. Institucije bi trebale potvrditi i upravlja li agent treće strane ponovnim vrednovanjem kolaterala, varijacijskom maržom, isplatama prihoda od kolaterala i eventualno svakom potrebnom zamjenom kolaterala u skladu sa svojim obvezama treće strane na temelju ugovora o uslugama.

4.4 Osiguravanje poštovanja ograničenja velikih izloženosti iz članka 395. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013

28. Institucije bi trebale osigurati da primjena alternativnog tretmana ne dovede do prekoračenja ograničenja velikih izloženosti iz članka 395. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013.
29. Kada je došlo do prekoračenja zadanih ograničenja, agent treće strane trebao bi odmah instituciji dostaviti sljedeće informacije:
- a) naziv izdavatelja kolaterala na kojeg se nastalo prekoračenje odnosi;
  - b) međunarodni identifikacijski broj vrijednosnog papira (ISIN) ili oznaku vrijednosnih papira primljenih kao kolateral;
  - c) tržišnu vrijednost primljenog kolaterala;
  - d) datum prekoračenja;
  - e) korektivne mjere koju je poduzeo agent treće strane; i
  - f) vremenski okvir u kojem je prekoračenje otklonjeno ili se očekuje da će biti otklonjeno.
30. Upravljačko tijelo institucije trebalo bi bez nepotrebne odgode biti obaviješteno o svim prekoračenjima zadanih ograničenja za vrijednosne papire po izdavateljima kolaterala te o njihovu vjerojatnom učinku na poštovanje ograničenja velikih izloženosti iz članka 395. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu istog izdavatelja kolaterala.
31. Ne dovodeći u pitanje mjere agenta treće strane za otklanjanje svih prekoračenja zadanih ograničenja, institucije bi isto tako trebale imati uspostavljene odgovarajuće akcijske planove za rješavanje prekoračenja zadanih ograničenja kako bi se osiguralo da se u svakom trenutku poštuju ograničenja velikih izloženosti prema predmetnom izdavatelju kolaterala iz članka 395. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013.

4.5 Komunikacija s nadležnim tijelima

4.5.1 Obavijest o namjeri primjene alternativnog tretmana

32. Kada institucija namjerava primjenjivati alternativni tretman s agentom treće strane, trebala bi o tome unaprijed obavijestiti nadležno tijelo. Obavijest bi trebala sadržavati najmanje sljedeće elemente:
- a. potvrdu namjere institucije o primjeni alternativni tretman;
  - b. opis glavnih elemenata ugovora o uslugama;
  - c. identifikaciju agenata trećih strana s kojima namjerava surađivati;
  - d. izjavu o usklađenosti primjene alternativnog tretmana sa zahtjevima iz ovih smjernica, odobrenu od upravljačkog tijela institucije.
33. Nadležno tijelo trebalo bi imati pristup svim informacijama koje smatra potrebnima za potvrdu primjerenosti institucije zahtjevima iz ovih smjernica. Ako to smatra potrebnim, nadležno tijelo trebalo bi moći zatražiti dodatne informacije.
34. Kada institucija namjerava raskinuti ugovor sklopljen s agentom treće strane, trebala bi što prije obavijestiti nadležno tijelo.

4.5.2 Značajne zabrinutosti koje su izrazila nadležna tijela

35. Značajna zabrinutost zbog primjene alternativnog tretmana trebala bi se temeljiti na najmanje jednom od razloga navedenih u nastavku:

Značajna zabrinutost u pogledu institucije

- a) primjena alternativnog tretmana dovodi ili bi mogla dovesti do prekoračenja ograničenja velikih izloženosti iz članka 395. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013;
- b) institucija ne poštuje zahtjeve izvješćivanja u skladu s člancima 394. i 430. Uredbe (EU) br. 575/2013;
- c) alternativni tretman nije uključen ili je samo djelomično uključen u okvir upravljanja rizicima institucije;
- d) relevantni nalazi izravnog nadzora, unutarnjih i vanjskih revizija ili drugih nadzornih procjena pružaju dokaze o nedostatnim unutarnjim procedurama za upravljanje i/ili praćenje primjene alternativnog tretmana u skladu s ovim smjernicama.

Značajna zabrinutost u pogledu ugovora o pružanju usluga

- e) odredbama ugovora o pružanju usluga ne osigurava se usklađenost s primjenjivim zakonskim i regulatornim zahtjevima, uključujući ove smjernice. Posebno:
  - i. odredbama ugovora o pružanju usluga koje se odnose na reviziju zadanih ograničenja instituciji bi bilo onemogućeno zatražiti pravodobno uvođenje promjena radi

- sprječavanja prekoračenja ograničenja velikih izloženosti iz članka 395. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013;
- ii. institucija ili zakonita treća strana nemaju pravo provesti reviziju usluga koje pruža agent treće strane na temelju ugovora o pružanju usluga kako bi potvrdile ima li agent treće strane uspostavljene odgovarajuće zaštitne mjere za sprječavanje prekoračenja ograničenja koje je zadala institucija, kako je navedeno u članku 403. stavku 3. točki (b) Uredbe (EU) br. 575/2013;

Značajna zabrinutost u pogledu agenta treće strane

- f) agent treće strane regulirani je subjekt te mu je njegovo nadležno tijelo naknadno oduzelo odobrenje za rad;
- g) postoje dokazi da agent treće strane nije ispunio zahtjeve za pravodobno uvođenje revizija zadanih ograničenja u skladu s uvjetima ugovora o pružanju usluga, ili da nije ispunio zahtjeve institucije za isključenje određenih vrsta kolaterala ili izdavatelja kolaterala; ili da njegovi sustavi praćenja ne osiguravaju točno i pravodobno upravljanje zadanim ograničenjima.

4.5.3 Postupak za otklanjanje značajne zabrinutosti

36. Nakon što primi obavijest iz odjeljka 4.5.1., nadležno tijelo trebalo bi u roku od četiri tjedna obavijestiti instituciju ako ima bilo kakvih značajnih zabrinutosti zbog primjene alternativnog tretmana i u tom slučaju navesti razloge. Ako značajna zabrinutost ne postoji, nije potrebna daljnja komunikacija u pogledu navedene obavijesti.
37. Institucije ne bi trebale primjenjivati alternativni tretman dok nadležno tijelo nije uvjerenom da je institucija na zadovoljavajući način odgovorila na materijalnu zabrinutost.
38. Ako institucija već primjenjuje alternativni tretman i ako je nadležno tijelo naknadno obavijesti o svojoj materijalnoj zabrinutosti zbog primjene alternativnog tretmana, institucija bi trebala prestati s njegovom primjenom i dostaviti nadležnom tijelu dokaz o tome.
39. Institucija bi trebala nastaviti s primjenom alternativnog tretmana samo kada je, u roku koji je odredilo nadležno tijelo, na zadovoljavajući način odgovorila na značajnu zabrinutost i dostavila nadležnom tijelu dokaz o tome.